

Eloi Caballé: «A 'Crims' hem fet una banda sonora pròpia com la d'una sèrie policíaca d'HBO»

Parlem amb el compositor i dissenyador sonor del programa de CCMA 'Crims'



Eloi Caballé | Arxiu

Crims és indubtablement un dels continguts de més èxit tant de TV3 com de Catalunya Ràdio. Dirigit per Carles Porta, el programa basat en crims reals ha sabut enganxar un ventall ampli de públic a les històries i relats més foscos de la nostra societat. El programa de televisió, conclou avui la seva tercera temporada amb la segona part de "La noia de Portbou". Aprofitant la fi d'aquesta temporada, parlem amb Eloi Caballé, compositor i dissenyador de so del programa de televisió, sobre com ha afrontat la creació de la banda sonora de les històries més fosques de la societat catalana.

Explica'ns una mica la teva trajectòria professional.

Tinc 45 anys i vaig començar amb la música amb 14 anys, quan vaig tenir els meus primers grups. Més tard vaig estudiar jazz al Taller de Músics i a partir d'allà, em vaig començar a guanyar la vida com a bateria. Havia tocat en grups com els **Selenitas**, els **Negatius** -amb qui vaig tocar quan es van reunir el 1996-, **Minema** o **La Rabia del Milenio**. La meva primera etapa musical va ser sobretot com a músic instrumentista. Actualment, malgrat que tinc molt més abandonada aquesta faceta, tinc el meu propi grup de música, **Desert**, on fem música electrònica en català.

I com vas començar amb el món audiovisual?

Fa uns 20 anys vaig entrar en el món de la televisió. Quan vaig començar a deixar una mica apartada la meua faceta com a instrumentista, vaig muntar un petit estudi i em vaig concentrar a treballar en ell. Allà és on vaig començar a fer els meus primers encàrrecs audiovisuals, sobretot en curtmetratges i algun documental. Més tard, em vaig incorporar a l'estudi Cansons, que ja funcionava amb dos socis, i vaig fer-hi hores i hores. Hi he acabat fent alguns projectes destacats: *Matchday*, un programa *inside* del Barça, el documental *Valandrau*, o força música per a publicitat i disseny de so... A la televisió hi he treballat molt, malgrat que en la ficció encara no m'hi he posat de ple. Sempre m'ha atret molt poder posar música a les imatges.

Com vas rebre l'encàrrec de fer la música de 'Crims'?

L'encàrrec el vaig rebre via Goroka, la productora de *Crims*. Amb Goroka ja havia fet altres feines i va sorgir aquesta oportunitat, en què TV3 exigia -a diferència del programa de Catalunya Ràdio- que la música fos original, i no s'ho van pensar dues vegades i ens ho van proposar. Van veure que no podien estar en millors mans. Al llarg de les temporades, ens hem entès molt bé.

Aquest encàrrec de 'Crims' no l'has fet sol, sinó que l'has fet conjuntament amb Aleix Sans.

Amb l'Aleix fem molt equip. Ens coneixem des de fa molts anys i tenim una relació molt bona, no hi ha egos. A vegades, és més important un efecte que una nota concreta. Aquí no busquem protagonisme, sinó entendre el guió i posar-nos al servei de les imatges: mana el que funciona. És bàsic trobar un equip amb què et sentis còmode.

Què creus que és el més important per fer una banda sonora com la de 'Crims'?

A *Crims*, tot l'apartat sonor, des d'efectes i música fins als diàlegs, són crucials i tenim la sort de poder-ho controlar tot. Tenim una perspectiva musical àmplia que va des de la clàssica, el jazz i l'electrònica fins al pop, i també de com han anat evolucionant aquestes músiques. És molt important tenir una cultura musical gran per poder tenir perspectiva per a crear.

Quines influències has agafat per a fer la música?

Jo soc un malalt de mirar de sèries, de veure què passa, investigar-les... I de sèries d'investigació policíaca n'hi ha moltes perquè és tot un gènere, i n'hi ha molts vessants: l'anglesa, l'americana, la canadense, la nòrdica... Tenia una barreja mental molt gran de moltes formes de fer que m'agraden molt. Una de les meves sèries preferides és *Twin Peaks*. Encara que potser no s'hi noti la influència, la tinc molt present a l'hora de crear la música.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=WfBcZoLYg0s>

Quines idees et van passar pel cap per començar a desenvolupar-la?

Vaig començar per la capçalera. Hem volgut construir la capçalera a partir d'aquest arpegi misteriós. M'agrada molt perquè genera una pregunta, un misteri, però alhora també genera fragilitat, certa humanitat... M'interessen molt aquests materials sonors que generen moltes emocions contràries de manera molt simple. És com tenir un mocador de seda i un ganivet. La capçalera va sorgir de forma molt ràpida i tothom va veure superclar que ja ho teníem. Jo estava una mica cagat perquè al podcast de ràdio hi ha música de **Leonard Cohen**, i amb aquest precedent pensava que tothom odiaria la capçalera de televisió. Al final, crec que malgrat que el programa és de *true crime*, hem volgut buscar una identitat sonora molt pròpia, com si fos una sèrie de misteri policíac d'HBO.

'Crims' és un programa que té el seu cantó documental, però alhora també vol generar una narració pròpia. Creus que la música és un element central a l'hora de construir aquest relat?

Sí, i tant. Crec que a Catalunya, durant molts anys, el so ha estat tractat de forma totalment secundària. I si t'hi fixes, la paraula diu 'audio' i 'visual'. I, per tant, hi ha d'haver tant so com imatge. Unes imatges que a mi m'agraden i un so que no em fa el pes fa que no m'agradin tant les imatges. En canvi, unes imatges que a mi em semblen dolentes amb un bon so, em poden arribar a agradar. Des de Goroka ens han escollit a l'Aleix i a mi perquè som uns malalts del disseny de so. Al final, es tracta de guionitzar el so i de saber què vols dir i com ho vols dir.

Com encares posar so a unes històries que han causat tant de dolor a algunes persones?

Si ho penses, és molt trist. Remoure certes coses genera tristesa, però tant Goroka com en Carles Porta intenten cuidar-ho molt i explicar-ho d'una manera que nou cau en el sensacionalisme. Al final, per la nostra part, és un encàrrec; estem contents de treballar en el sector audiovisual i intentem ser tant prudents i educats com podem. T'he de dir, per això, que després d'una temporada de *Crims*, jo em quedo xafat, la veritat.

Compons algunes pistes específiques per a cada programa? O vas fer-ne tota una bateria i després heu decidit quines utilitzar en cada capítol?

Doncs hi ha una mica de tot. Lògicament, sempre ho volem fer el millor possible, però no deixa de ser una televisió autonòmica i pública. És a dir, tenim temps però no tot el temps del món. Si ho compares amb les produccions ianquis o de ficció, et puc assegurar que la diferència de temps i pressupost és molt exagerada. Això ho explico perquè intentem buscar l'estratègia més bona per poder tenir el màxim ventall d'opcions. Al principi de cada temporada, fem unes seqüències sonores que no són específiques per a un capítol, sinó que són marca *Crims* i que es van fent servir d'una forma o altra en tots els capítols. A partir d'aquí, també hi ha peticions específiques. Per exemple, en el cas de Sònia es treballa molt la idea de 'picar el tambor'. I ens van demanar un encàrrec específic en què hi hagués només percussió, que la part melòdica i harmònica fos microscòpica i molt freda. En definitiva, hi ha un fons d'armari que sabem que pot funcionar i sabem que acaba donant forma als capítols, com per exemple la part final de cada episodi amb el judici, que és una fórmula força similar en cada cas.